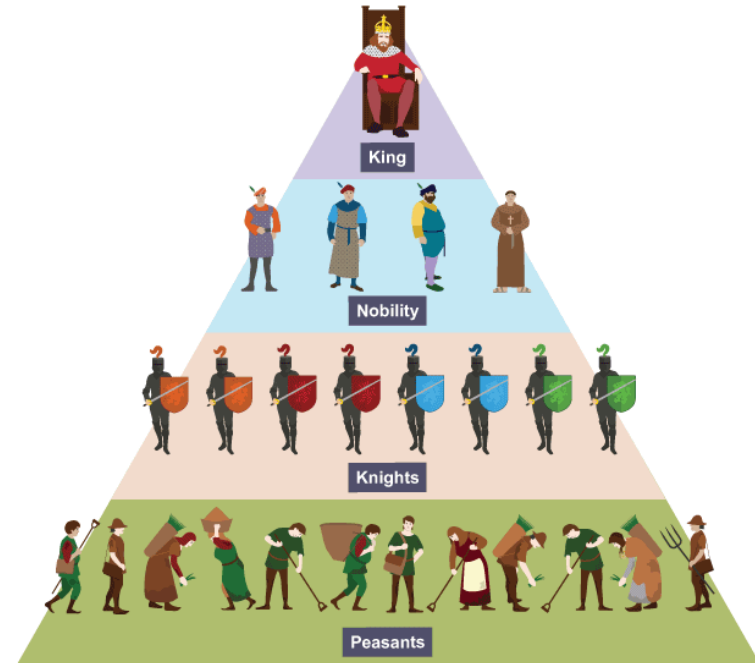

Socijalna filozofija:

Feudalizam i republikanizam

Definiranje feudalizma

- Feudalizam je društveni i ekonomski sustav u kojem gospodari daju zemlju i zaštitu vazalima u zamjenu za odanost, vojnu službu i dio njihovih usjeva
- Ključne značajke:
 - Decentralizirana moć i autoritet
 - Hijerarhijska društvena struktura
 - Ekonomska ovisnost o poljoprivredi

Feudalna hijerarhija

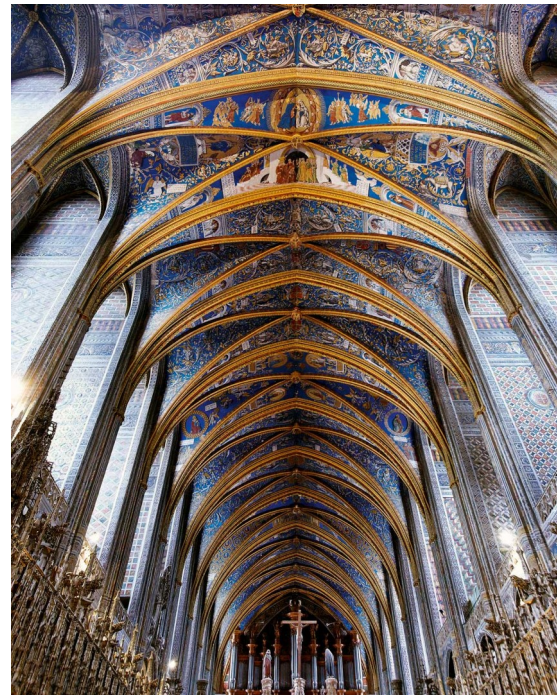
- Kraljevi: Suveren, daje zemlju
- Plemići/veleposjednici: zauzimali su najviše položaje moći i autoriteta
- Vazali (tzv. vitezovi): gospodari (kraljevi ili plemstvo) su im dodjeljivali zemlju i zaštitu u zamjenu za odanost i vojnu službu
- Seljaci: obrađivali su zemlju i davali dio svojih usjeva svojim gospodarima
- Kmetovi: vezani za zemlju i od njih se tražilo da pružaju rad i usluge svojim gospodarima

Uloga Crkve

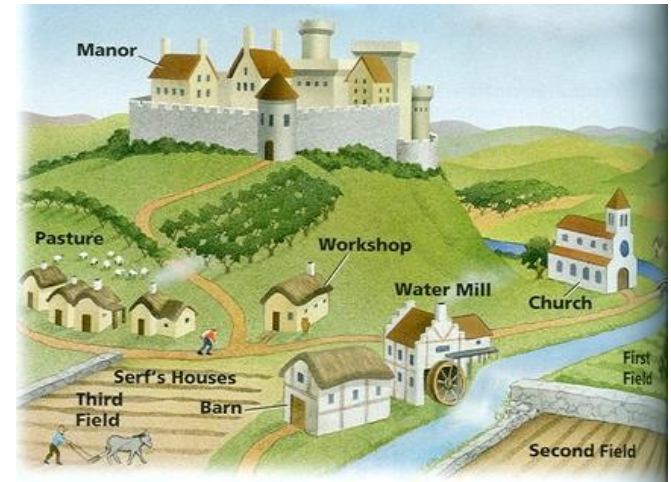
Važnost Crkve u feudalnom društvu:

- Pruža legitimitet plemstvu (štiti plemstvo od pobuna komunističkog tipa)
- Pokušavala je uspostaviti neku ravnotežu i civilizirati vitezove i plemstvo
- Igra ključnu ulogu u obrazovanju (kojeg kontrolira) i kulturnom razvoju

Vlastelinstva

- Vlasnički sustav bio je ekonomski samodostatna ekonomska jedinica koja je uključivala gospodarevu rezidenciju, poljoprivredno zemljište i seljačka sela"
- Ključne značajke:
- Gospodarska rezidencija (plemić ili svećenik!):
 - Fortifikacije u koje bi se seljaci i kmetovi mogli sakriti u slučaju napada
 - Također mjesto za trgovinu
- Okolni posjed: zemlja koju su obrađivali kmetovi
- (Seljačka) udaljena sela: gdje su seljaci živjeli i obrađivali svoju zemlju

Republikanizam

- Nije svugdje bio feudalizam...
- Venetska Republika:
 - Nema kmetova, samo seljaci koji su slobodni zauzeti i obrađivati bilo koju neobrađenu zemlju
 - Plemstvo koje ubire porez na svom posjedu i plaća porez državi i služi vojsku s određenim brojem ljudi, konja i brodova koje sami odaberu
 - Npr. otok Brač je bio dužan dati 20 konjanika i jednu galiju, grad Zadar 20 galija, 100 konjanika (svaki konjanik je morao dovesti i pet pješaka, bilo svojih seljaka ili svoje rodbine)
 - Dužd se bira u Velikom vijeću (krupno plemstvo) svakih 4 godine i ne mijenja ime
 - Dužd sve plaća svojim novcem, svi darovi duždu idu u državnu blagajnu, i dužda nikada ne smiju štititi straže od vlasititog naroda

Republikanizam

- Politike Venetske Republike:
 - opće pravo držanja i nošenja oružja
 - toleriranje i neproganjanje tada „zabranjene” spolnosti (predbračne veze, bračna nevjera, razvod, homoseksualnost)
 - multikulturalnost: svatko ima pravo govoriti svojim jezikom, na svoju korist ili štetu
 - Tolerancija religija, uključujući Islam
 - Kmetsvo nikada nije postojalo kao ni ropstvo
 - Trgovina robljem kriminalizirana u 15. st.
 - Sloboda svakog grada da regulira svoje zakone gradskim statutima, uz vojnu obvezu Republici
 - Gradonačelnici se biraju
- Država koja u 1100 godina postojanja je imala **pet** pobuna i nijedan državni udar

Problemi feudalizma

- Problemi feudalizma:
 - Nejednakost i društvena nepravda
 - Ograničena društvena mobilnost i ekonomske mogućnosti
 - Ovisnost o poljoprivredi i ranjivost na glad i bolesti
- Novi događaji:
 - Uspon gradova, što je dovelo do razvoja nove buržoaske klase
 - Rast trgovine, što je dovelo do pojave novog ekonomskog poretka koji nije pratio više koncept zemlje (osiromašeno plemstvo, bogati trgovci)
 - Izazovi Crne smrti i Stogodišnjeg rata, koji su oslabili feudalni sustav